

Gesetz = Sammlung

ZBIÓR PRAW

für die

dla

Königlichen Preussischen Staaten. Państw Królestwa Pruskiego.

— № 15. —

(No. 1368.) Publikations-Patent, die Deklaration der Artikel IX. und XVIII. der allgemeinen Bundes-Kartel-Konvention vom 10. Februar 1831. betreffend. Vom 15. Juni 1832.

(No. 1368.) Wyjaśnienie artykułów IX. i XVIII. powszechnej związkowej konwencji kartelowej z dnia 10. Lutego 1831. Z dnia 15. Czerwca 1832.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

verordnen hierdurch, daß die von der deutschen Bundes-Versammlung in ihrer 17ten diesjährigen Sitzung durch einstimmigen Beschluß angenommene Deklaration der Artikel IX. und XVIII. der allgemeinen Bundes-Kartel-Konvention vom 10. Februar 1831., welche wörtlich also lautet:

1) Nach den Bestimmungen des Artikels 9. der Kartel-Konvention vom 10. Februar 1831. können Gensd'armen, Polizeidiener, Militair, oder Sicherheits-Wachen, und überhaupt alle obrigkeitliche Personen und Diener, sofern in ihrer Dienst-Obliegenheit die Wachsamkeit auf alle verdächtigen Individuen liegt, keine Prämie ansprechen, wenn sie Deserteure oder von diesen mitgenommene Pferde einliefern.

2) Allen vor Abschluß der allgemeinen Kartel-Konvention desertirten oder ausgetretenen, in den Artikeln 1., 2., 3. und 12. bezeichneten, Individuen, sie mögen zu den Truppen oder in die

Jahrgang 1832. (Nro. 1368. 1369.)

My FRYDERYK WILHELM,
z Bożej Łaski, Król Pruski etc. etc.

stanowimy niniejszém, iż przyjęte przez Sejm związku niemieckiego na 17tém tegoroczném posiedzeniu jednomyślną uchwałą wyjaśnienie artykułów IX. i XVIII. powszechnej konwencji kartelowej z dnia 10. Lutego 1831., zawarte w téj dosłownej treści:

1) Według postanowień artykułu 9. konwencji kartelowej z dnia 10. Lutego 1831., żandarmowie, policyanci, strażę wojskowe lub bezpieczeństwa, i zgoła żadni zwierzchnicy i oficyaliści, skoro do ich powinności służbowej należy czuwać na wszelkie podejrzané osoby, niemogą upominać się o nagrodę, dostawiając dezertorów lub zabrane przez nich konie.

2) Wszystkim osobom, które przed zawarciem powszechnej konwencji kartelowej dezertowały lub oddaliły się z kraju, a które oznaczone są w artykułach 1. 2. 3.

[38]

Landes eines Bundesgliedes übergetreten, oder daselbst der ihnen obliegenden militairischen Dienstverbindlichkeit ausgewichen seyn, kommt die im 18ten Artikel zugesicherte Amnestie zu.

3) Die am 10. Februar d. J. abgelaufene einjährige Frist, binnen welcher sich diejenigen, denen die Amnestie zugestanden wird, in Gemäßheit des Artikels 18. der Kartel-Konvention zu erklären haben, ist durch den in der 11ten diesjährigen Sitzung gefaßten Beschluß, vom 5. April l. J. an gerechnet, auf weitere 6 Monate — sonach bis zum 5. Oktober 1832. — verlängert worden. In Absicht auf Deserteure, die sich in den überseeischen Besizungen einer europäischen Macht befinden, welche zugleich Bundes Regierung ist, wird die angemessene Verlängerung des Amnestie-Termins dem billigen Ermessen der Regierungen überlassen.

4) Den in die Militairdienste eines andern Bundesgliedes übergetretenen Individuen steht frei, in denselben zur Ausdienung ihrer eingegangenen Kapitulation zu verbleiben, oder aus denselben zu treten, in welchem letztern Falle ihnen die Entlassung nicht verweigert werden darf.

Die Regierungen werden den Militairbehörden auftragen, ihre Untergebenen mit dem Artikel 18. der Kartel-Konvention und dessen Erneuerung bekannt zu machen, und diejenigen Personen, welche die Wohlthat der Amnestie ansprechen wollen, haben, binnen der noch bis zum 5. Oktober 1832. verlängerten Frist, ihrer vorgesetzten Militairbehörde ihre Erklärung zu Protokoll abzugeben, widrigenfalls ihnen vor Ablauf der freiwillig übernommenen Dienstzeit die Entlassung versagt werden kann. Von dieser sei zu Protokoll abgegebenen Erklärung ist die Mittheilung an die Heimaths-Behörde zu machen.

i 12., bądź że przeszły do wojsk lub do krajów członka związku, lub tamże uchyliły się od winnego dopełnienia obowiązku służby wojskowej, służy zapewniona w artykule 18tym amnestya.

3) Upłyniony dnia 10. Lutego r. b. termin jednoročný, w przeciagu którego osoby, mające sobie zapewnioną amnestyą, powinny się oświadczyć stósownie do artykułu 18go konwencyi kartelowej, został przez przyjętą na 11tém tegoroczném posiedzeniu uchwałę, rachując od dnia 5go Kwietnia r. b., na dalsze sześć miesięcy — a zatém do dnia 5. Października 1832. — przedłużonym. Względem dezertorów, znajdujących się w zamorskich posiadłościach mocarstwa europejskiego, będącego oraz rządem związkowym, zostawia się stósowne przedłużenie terminu amnestyi słusznemu Rządów uznaniu.

4) Osobom, które przeszły w służbę wojskową innego członka związku, wolno jest w niej pozostać aż do wysłużenia przyjętęj kapitulacyi, lub wyjść z niej, w którymto ostatnim przypadku nie może im dymissya być odmówioną.

Rządy zalecą władzom wojskowym ażeby obeznały swych podrzędnych z artykułem 18. konwencyi kartelowej i dalszém jęj rozwinięciem, a osoby, chcące korzystać z dobrodziejstwa amnestyi, powinny w ciągu do d. 5. Października 1832. przedłużonego terminu, oddać swęj przełożonęj władzy wojskowej do protokołu swą deklaracyą, inaczej może im być odmówioną dymissya przed upłynieniem przyjętego dobrowolnie czasu służby. Ta oddana podług woli do protokołu deklaracya ma być udzieloną władzy kraju rodzinnego.

5) Bei den Individuen, die in das Gebiet einer nicht zum Bunde gehörigen Macht desertirt sind, und sich von da in Bundesgebiet begeben haben, von welchem sie zurückkehren wollen, wird es der Beurtheilung der betreffenden Regierung überlassen, in wiefern sie nach den hierbei obwaltenden Verhältnissen die Wohlthat der Amnestie nach Artikel 18. auf dieselben anwendbar erachtet.

6) Die in dem Artikel 18. zugesicherte Amnestie, deren Frist durch Bundes-Beschluß vom 5. April d. J. bis zum 5. Oktober 1832. verlängert worden ist, steht den betreffenden Individuen auch in dem Falle zu, wenn sie in solche Staaten der Bundesglieder entwichen sind, mit welchen schon früher besondere Kartelle bestanden haben.

7) Gegenwärtiger Beschluß soll öffentlich bekannt gemacht, auch in den Bundes-Staaten in die Amtsblätter und Gesessammlungen aufgenommen werden.

nachdem Wir derselben Allerhöchst Unsere Zustimmung erteilt, in Unseren Staaten Kraft und Gültigkeit haben und in allen ihren Bestimmungen pünktlich zur Ausführung gebracht werden soll.

Gegeben Berlin, den 15. Juni 1832.

Friedrich Wilhelm.

Frh. v. Brenn. Ancillon.

Für den Kriegsminister: v. Schöler.

5) Co do osób, które zbiegłszy do kraju nie należącego do związku mocarstwa, i stamtąd udały się do któregokolwiek związkowego kraju, z którego chcą nazad powrócić, zostawia się uznaniu właściwego rządu, jak dalece, w miarę zachodzących przytém okoliczności, może być dobrodziejstwo amnestyi według §. 18. do nich zastosowaném.

6) Zapewniona w artykule 18. amnestya, której termin uchwałą Sejmu związkowego z dnia 5. Kwietnia r. b. do dnia 5. Października 1832. został przedłużonym, służy dotyczącym osobom i w tym przypadku, gdy zbiegły do takich państw członków Związku, z którymi już dawniej oddzielne umowy kartelowe miały miejsce.

7) Uchwała niniejsza ma być publicznie ogłoszoną, oraz w państwach związkowych w Dziennikach urzędowych i Zbiorach praw umieszczoną.

po nastąpieniem przez Nas przychyleniu się do niego, ma w państwach Naszych mieć moc i ważność i być we wszystkich swoich postanowieniach ściśle dopełnianém.

Dan w Berlinie, dnia 15. Czerwca 1832.

FRYDERYK WILHELM.

Baron Brenn. Ancillon.

Za Ministra wojny: Schoeler.

(No. 1369.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 19. Juni 1832., betreffend die Anwendbarkeit der Bestimmungen des Allgemeinen Landrechts, über die privilegierte Form der Testamente bei ansteckenden Krankheiten, in der Provinz Neu-Vorpommern.

Um die Zweifel zu beseitigen, welche sich bei den Gerichten in der Provinz Neu-Vorpommern über die Auslegung der dort noch geltenden gemeinrechtlichen Vorschriften, in Bezug auf den Umfang des Privilegiums der zur Zeit ansteckender Krankheiten gemachten Testamente, gebildet haben, setze Ich, auf Ihren Bericht vom 22. Mai d. J., hierdurch fest:

daß mit Aufhebung der Bestimmungen des gemeinen Rechts, die Vorschriften des Allgemeinen Landrechts Theil 1. Titel 12. §§. 177. 183. bis 187. incl., 194. 198. bis und mit 202., im gleichen §. 241. unter den Modifikationen, die Ich in Meiner Order vom 12. Juli v. J. für die äußere Form der bei ansteckenden Krankheiten privilegierten Testamente vorgeschrieben habe, in der Provinz Neu-Vorpommern zur Anwendung zu bringen sind, ohne daß hierdurch an den Festsetzungen des gemeinen Rechts über den Inhalt letzter Willensverfügungen etwas abgeändert werden soll.

Sie haben die gegenwärtige Verordnung durch die Gesessammlung bekannt zu machen, und derselben die darin allegirten Vorschriften des Allgemeinen Landrechts in Abdruck beifügen zu lassen.

Berlin, den 19. Juni 1832.

Friedrich Wilhelm.

An
die Staats- und Justizminister v. Kampß
und Mühler.

(Nro. 1369.) Najwyższy rozkaz gabinetowy z d. 19. Czerwca 1832., tyczący się zastosowania postanowień Powszechnego prawa krajowego, we względzie uprzywilejowanej formy testamentów w czasie chorób zaraźliwych w prowincyi Neu-Vorpommern.

W celu usunięcia wątpliwości, które powstały w Sądach Prowincyi Neu-Vorpommern względem rozumienia obowiązujących tam jeszcze przepisów prawa pospolitego, co się dotyczy rozciągłości przywileju testamentów w czasie zaraźliwych chorób działywanych, postanawiam, w skutek raportu WPanów z dn. 22. Maja r. b.:

iż przy uchyleniu postanowień prawa pospolitego, przepisy Pow. Prawa Krajowego Cz. I. Tyt. 12. §§. 177. 183. do 187. włącznie, 194. 198. aż do 202. włącznie, tudzież §. 241., z modyfikacjami, które w Moim rozkazie z dn. 12. Lipca r. z. co do zewnętrznej formy testamentów uprzywilejowanych w czasie chorób zaraźliwych przepisałem, mają być w prowincyi Neu-Vorpommern stosowane, niezmieniając przeto bynajmniej postanowień prawa pospolitego co do osnowy rozporządzeń ostatniej woli.

Postanowienie to każecie WPanowie ogłosić przez Zbiór praw i przyłączyć do niego przytoczone w niem przepisy Powszechnego Prawa Krajowego.

Berlin, dnia 19. Czerwca 1832.

FRYDERYK WILHELM.

Do
Ministrów Stanu i Sprawiedliwości
Kamptz i Mühler.

U b s c h r i f t

der in der Allerhöchsten Kabinettsorder angezogenen Bestimmungen des Allgemeinen Landrechts Th. 1. Tit. 12.

§. 177. Die während der Kriegerunruhen von Militärpersonen errichteten leibwilligen Verordnungen sind von den vorgeschriebenen Formlichkeiten frei.

§. 183. Zur Gültigkeit eines schriftlich aufgesetzten Testaments ist es hinreichend, wenn es, von dem Testator eigenhändig geschrieben und unterschrieben, in seinem Geldnachlasse vorgefunden worden.

§. 184. Auf die äußere Form, in welcher ein solcher Aufsatß abgefaßt worden, kommt dabei gar nichts an, sondern es ist genug, wenn nur daraus der Wille des Testators, wie es nach seinem Tode mit seinem Vermögen gehalten werden soll, hinlänglich zu entnehmen ist.

§. 185. Hat der Testator den Aufsatß bloß unterschrieben, so ist die Mitunterschrift auch nur eines Zeugen hinreichend, sobald das Testament im Lager vor dem Feinde, oder in einer wirklich belagerten Festung errichtet worden.

§. 186. Dieser Zeuge muß die Eigenschaften eines glaubwürdigen Testamentszeugen haben, und es ist genug, wenn derselbe seine Unterschrift anerkennt, auch, daß ihm der Aufsatß von dem Testator selbst zur Unterzeichnung vorgelegt worden, eidlich erhärtet.

§. 187. Ist der Zeuge nicht mehr vorhanden, oder sonst seine Hand anzuerkennen nicht mehr fähig, so muß die Richtigkeit, sowohl seiner, als der Unterschrift des Testators,

K o p i a

przytoczonych w Najwyż. rozkazie gabinetowym postanowień Powszechnego Prawa Krajowego Część I. Tytuł 12..

§. 177. Rozporządzenia ostatniej woli czynione w czasie zaburzeń wojennych przez osoby wojskowe wolnemi są od przepisanych formalności.

§. 183. Aby sporządzony na piśmie testament był ważnym, dosyć jest, gdy przez testatora własnoręcznie napisany i podpisany, znalezionym został w jego obozowej pozostałości.

§. 184. Nic bynajmniej nie stanowi zewnętrzna forma takowego pisma, byleby tylko okazywała się z niego dostatecznie wola testatora, względem rozporządzenia majątkiem po jego śmierci.

§. 185. Jeżeli testator testament tylko podpisał, wówczas współpodpisanie chociażby tylko jednego świadka jest dostatecznym, skoro testament zrobiony jest w obozie przed nieprzyjacielem, lub w istotnie obleżonej twierdzy.

§. 186. Świadek ten winien mieć przymioty wiarogodnego świadka testamentowego, i dosyć jest, gdy tenże podpis swój uznaje, oraz przysięgą stwierdza, jako mu sam testator przełożył testament do podpisu.

§. 187. Jeżeli świadka już niema, lub jeżeli tenże niejest więcej w stanie poznać swęj ręki, wówczas rzetelności tak jego jako i spadkodawcy podpisu do-

durch das Auerkenntniß der gesetzlichen Erben, oder auf andere Art ausgemittelt werden.

chodzić trzeba przez uznanie prawnych spadkobierców, lub innym sposobem.

§. 194. Außer diesen Umständen (§. 192. 193. dem Falle eines während des Treffens, Sturmes oder Gefechtes zu errichtenden Testaments) ist ein mündliches militairisches Testament oder Kodizill nur alsdann gültig, wenn es vor einem der dem Testator vorgelegten Offiziere, oder vor dem Auditeur, in Gegenwart Zweier Zeugen, errichtet, ein schriftlicher Vermerk darüber aufgenommen, und dieser Vermerk von dem Offizier oder Auditeur und den Zeugen unterschrieben worden.

§. 194. Prócz tych okoliczności (§. 192. 193. przypadku mającego być zdziałanym testamentu w czasie bitwy, szturm lub potyczki) uстный wojskowy testament lub dodatek do niego, jest tylko wtenczas ważnym, gdy został przed jednym z przełożonych testatora oficerów, lub przed audytorem, w przytomności dwóch świadków, zrobionym, krótki protokół w tej mierze spisany i tenże ostatni przez oficera lub audytora i świadków podpisany.

§. 198. Das Privilegium, militairisch zu testiren, wird auch auf Personen des Civilstandes ausgedehnt, in sofern sie, wegen ansteckender Krankheiten oder Kriegsgefahr, sich des richterlichen Amtes zu bedienen verhindert werden.

§. 198. Przywilej robienia po wojskowemu testamentów, rozciąga się także do osób stanu cywilnego, skoro dla chorób zaraźliwych lub niebezpieczeństwa wojennego niemogą użyć urzędu sądowego.

§. 199. Dies Privilegium nimmt von der Zeit seinen Anfang, da der Ort, oder die Gegend, wegen der ausgebrochenen Krankheiten gesperrt, oder wegen der obwaltenden Kriegsgefahr die Gerichte des Orts geschlossen worden.

§. 199. Przywilej bierze początek od czasu opasania miejsca lub okolicy z przyczyny wybuchłych chorób, lub zamknięcia sądów miejscowych z powodu grożącego niebezpieczeństwa wojny.

§. 200. Die Stelle des Richters oder Offiziers kann solchen Falls eine einzelne auch nicht deputirte Gerichtsperson, imgleichen der Prediger oder Kaplan, oder der Arzt des Orts, wo der Testator sich befindet, oder auch ein Justiz, Kommissarius oder Notarius vertreten.

§. 200. Miejsce sędziego lub oficera może w takim przypadku pojedyncza nawet niedelegowana osoba sądowa, to samo kaznodzieja lub kapelan, albo lekarz miejsca, w którym znajduje się spadkodawca, albo też kommissarz sprawiedliwości lub notariusz zastąpić.

§. 201. Dergleichen Testamente gelten auf ein Jahr nach wieder aufgehobener Sperre, oder

§. 201. Takowe testamenta ważne są na rok jeden po zniesioném znowu opasaniu,

nach wiederhergestelltem ordentlichen Gange der gerichtlichen Geschäfte.

§. 202. Außer dem Falle, wo wegen ausgebrochener ansteckender Krankheiten der Staat eine Sperre des Orts oder der Gegend veranlaßt hat, kann der Umstand, daß der Testator selbst mit einer solchen Krankheit befallen gewesen, die Verabsäumung der gesetzlichen Förmlichkeiten nicht entschuldigen.

§. 241. Andere (§. 240. als militairische) privilegierte Testamente, ingleichen außergerichtliche Dispositionen, müssen von dem, in dessen Händen sie sind, sogleich nach dem Ableben des Testators, den ordentlichen Gerichten desselben zur Publikation eingeliefert werden.

lub po przywróconym zwyczajnym toku działań sądowych.

§. 202. Prócz przypadku, gdzie dla wybuchłych zaraźliwych chorób Rząd nakazał zamknięcie miejsca lub okolicy, okoliczność, iż sam testator dotknięty był takową chorobą, niemoże usprawiedliwić zaniedbania prawnych formalności.

§. 241. Inne (§. 240. jak wojskowe) przywilejowane testamenta, to samo zasądowe rozporządzenia, winien ten, w którego są rękę, niezwłocznie po śmierci spadkodawcy, podać zwyczajnym jego sądom do publikacyi.

